

Ordblinde / Dysleksiforeningen i Danmark

Kommentarer fra Ordblinde/Dysleksiforeningen til Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Folketingets Beskæftigelsesudvalg afholdt den 6. februar åbent samråd, hvor beskæftigelsesministeren var blevet bedt om at kommentere rapporten "Jobcentrenes anvendelse af forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning" udarbejdet af Deloitte.

Ordblindeforeningen har med interesse fulgt dette åbne samråd og ønsker at knytte nogle kommentarer til det problemfelt, som samrådet vedrørte.

1. Et af Deloitte-rapportens mest påfaldende analyseresultater er, at kun ca. 8 procent af de ordblinde, der ifølge jobcentrenes vurdering kunne have gavn af undervisning under deres ledighed, får denne undervisning. Og dét på trods af at der er afsat en pulje til fuld finansiering af undervisningen. Ordblindeforeningen opfordrer derfor til en opfølgende analyse af, hvorfor kun en brøkdel af den formodede målgruppe gennemfører den Vejledende Læsetest for Voksne (VLV-testen), og hvorfor kun en brøkdel af dem, som ifølge testen er i målgruppe for FVU og OBU, modtager denne undervisning. Vi ser gerne, at en sådan opfølgende undersøgelse inddrager flere aktører og parter, fx arbejdstager- og arbejdsgiverrepræsentanter og deres organisationer, borgere som er i målgruppe for undervisningen, men ikke får den, samt Ordblindeforeningen.
2. En anden af Deloitte-undersøgelsens tankevækkende konklusioner er, at knap to tredjedele af deltagere henvist fra jobcentrene ikke har haft nogen registreret progression som følge af undervisningen (jf. rapporten s. 30). Ordblindeforeningen opfordrer til, at det bliver undersøgt, hvorfor FVU tilsyneladende har haft så lille effekt for de borgere, der modtager den. Skyldes det kvaliteten af undervisningen? Skyldes det den forholdsvis korte undervisningsperiode? Eller er der andre årsager, der gør sig gældende?
3. Ordblindeforeningen får jævnligt henvendelser fra borgere, der føler sig sat mellem "to stole". Der er gode muligheder for at få handicapkompenserende hjælpemidler, når borgerne er under uddannelse og i beskæftigelse. Derimod oplever mange i praksis ikke at kunne få handicapkompenserende hjælpemidler stillet til rådighed under deres ledighedsperiode. Vi kunne ønske at imødegå denne problemstilling med eksempelvis en gratis web-baseret løsning til handicapkompenserende hjælpemidler under deres ledighedsperiode.
4. Ordblindeforeningen sætter rigtig stor pris på tilbuddet om FVU og OBU, men ser det dog især som en langsigtet indsats. Ordblinde og læse-/stavesvage

Ordblinde / Dysleksiforeningen i Danmark

borgere, der ikke modtager undervisning, oplever ofte et akut og ikke imødekommet behov for særlig hjælp til formulering og nedskrivning af ansøgninger og CV.

5. Ordblindeforeningen ønsker, at man øger fokus på, at borgeren fuldfører FVU og OBU, selv om borgeren kommer i ordinær beskæftigelse. Vi har nemlig erfaring for, at borgere ofte vælger ikke at fortsætte undervisningen. Det kan fx skyldes, at de pga. arbejdstider, transport, familieliv m.m. ikke kan finde tid til at følge undervisningen uden for arbejdstid. Man må formode, at målgruppen for FVU og OBU er særligt udsatte for gentagne ledighedsperioder pga. manglende boglige kompetencer, og derfor at det vigtigt, at de gennemfører undervisningen – også efter at de har fået arbejde. Vi mener derfor, at en undervisningsindsats, der foregår i arbejdstiden, evt. understøttet af et økonomisk incitament i form af eksempelvis en uddannelsespræmie i stil med den nuværende jobpræmie, bedre vil kunne sikre, at borgeren fuldfører undervisningen – og dermed fastholde borgeren i ordinær beskæftigelse.
6. Ordblindeforeningen kunne ønske, at medarbejderne generelt i jobcentrene bliver opkvalificerede i deres viden om læse-stavesvage og ordblinde. Derudover kunne vi tænke os, at ordblinde borgere systematisk bliver undervist i håndtering af deres handicap i forhold til arbejdsmarkedet, selv om de ikke deltager i OBU. Desuden mener vi, at jobcentret – når man vidende om, at borgeren er i målgruppe for OBU – pålægges et systematisk sagsbehandlingsforløb, hvor de har pligt til at undersøge, om der er et behov for handicap-kompenserende hjælpemidler i forbindelse med en ordinær ansættelse.
7. Som kommentar til Bjarne Laustsen (S) bemærkning under samrådet om gennemførelse af AMU-kurser, ønsker Ordblindeforeningen at gøre opmærksom på, at der hos EUC Nordvestsjælland er en særlig indsats for læse-stavesvage og ordblinde kursister, kaldet Ord- og Talværkstedet, hvor man har stor succes med, at læse-stavesvage og ordblinde kursister gennemfører kurser trods deres problemer. Denne indsats kan måske være til inspiration i en fremtidig reform.
8. Samrådet debatterede nogle borgeres manglende vilje til at modtage undervisning. Her ønsker Ordblindeforeningen at gøre opmærksom på, at nogle af kan have "samspilsbetingede" problemstillinger, fx ordblindhed, ADHD, misbrug og angst. Derfor anbefaler vi en styrket tværfaglig indsats for at hjælpe borgerne til at kunne modtage FVU og OBU. Desuden ønsker vi at understrege, at fordi en stor del af målgruppen for FVU og OBU har så dårlige erfaringer med undervisning i deres skoletid, kan de drage stor fordel af en "håndholdt" motivationsindsats i forhold til at påbegynde et undervisningsforløb.
9. Ordblindeforeningen mener derimod ikke, at borgere i OBU-målgruppen bør

Ordblinde / Dysleksiforeningen i Danmark

kunne pålægges undervisning, da dette ville være diskrimination på grund af et handicap. Derudover ønsker vi også at sætte et principielt spørgsmålstejn ved rimeligheden af Deloitte's forslag om en styrket anvendelse af FVU og OBU i jobcentrene: *"Endvidere skal det sikres, at udvikling af læse- og skrivefærdigheder til 9. klasses niveau finder sted, uanset at det på kort sigt kan forlænge ledighedsperioden."* (rapporten s. 7) Det er ikke rimeligt, at bogligt svage borgere kan få forlænget deres ledighedsperiode. Dels har det direkte økonomiske konsekvenser for vedkommende, og dels er det sværere at komme tilbage det ordinære arbejdsmarked, jo længere tid man er væk fra dette.

10. Ordblindeforeningen ønsker at gøre opmærksom på, at målgruppen for FVU og OBU, ofte ikke ser sig i stand til at benytte sig af de rigtigt gode muligheder for at få en erhvervskompetencegivende uddannelse via eksempelvis GUV (grundlæggende voksenuddannelse) eller VEUD (voksen-erhvervsuddannelse). Dette mener vi, man kan afhjælpe ved en særlig vejlednings- og motivationsindsats fra jobcentrene om uddannelsesmuligheder og tilbud om SPS (specialpædagogisk støtte).
11. Ordblindeforeningen ønsker at udtrykke en generel bekymring for, om reglerne for jobcentrenes indhentning af refusioner kan have en negativ effekt for indsatsen over for læse-stavesvage og ordblinde.

Ordblindeforeningen stiller sig gerne til rådighed, hvis kommentarerne giver anledning til yderligere spørgsmål, og bidrager gerne med vores viden til kontanthjælpsreformen, for at sikre, at læse-stavesvage og ordblinde borgere opnår varig selvforsørgelse.

Kontakt:

Christian Bach Andersen, Ordblindeforeningens politiske udvalg

Peter Bislev, Ordblindeforeningens politiske udvalg, mobil 24 63 95 41

Erik Rasmussen, Formand for Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark

Åbent samråd om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning – se samrådsspørgsmålet her:

<http://www.ft.dk/samling/20121/almde/BEU/samspm/H/index.htm>

[Deloitte: Jobcentrenes anvendelse af forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning, maj 2012](#)